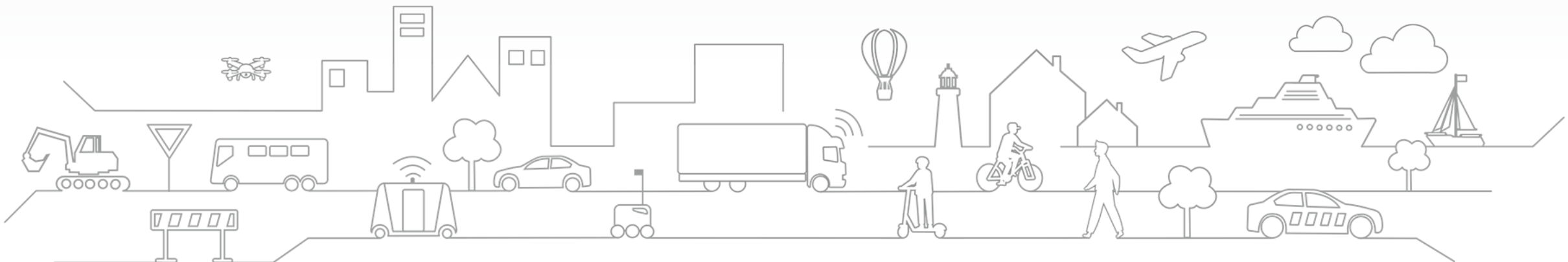

TRANSPORDIAMET

Keskkonnasõbralik ja ligipääsetav maakondlik bussitransport

Kirke Williamson

Roheline maakondlik ühistransport

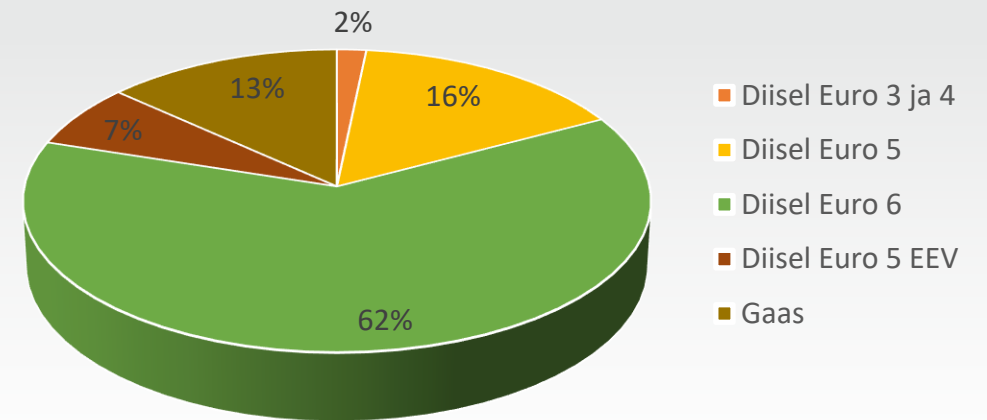
- Euroopa Liidu tasandil on võetud selge suund üleminekule vähese CO₂-heitega majandusele;
- Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/33/EÜ keskkonnasõbralike ja energiatõhusate maantesõidukite edendamine;
  - miinimumosakaalud keskkonnasõbralikele sõidukitele riigihangetes sh. ühistransporditeenused
- Rakendatakse hangetele, mis on välja kuulutatud pärast augusti 2021;
  - va. otselepingud, aastase mahuga kuni 200 000 km;

Roheline maakondlik ühistransport

- Sihttasemed

- Periood I august 2021-detsember 2025 (31 %)
- Periood II jaanuar 2026-detsember 2030 (43%)

- Uus Järva leping 20 Euro 5/6 → 22 gaasibussi

Roheline maakondlik ühistransport – kuhu edasi ?

Elekter

Puuduvad heitgaasid*	Väike sõiduulatus
Väike sõidukulu	Akude laadimise suur ajakulu
Suur mootori kasutegur	Kõrgem ostuhind
Madalad ülalpidamiskulud	Väiksem mudelite valik
Madal müratase	Akude taaskasutus
	Aku vastupidavus madalatel temperatuuridel
	Puudulik taristu

Vesinik

Eelised	Puudused
Tankimisaja kestus on sarnane bensiinipaagi täitmisega (u. 3-5 min);	Kallis tehnoloogia
Sõiduulatus on ligi 600 km;	Puudub taristu
Kütuseelemendist eralduv soojus kütab auto salongi;	
Null emissiooniga – ainus heide on veeaur;	
Madal müratase	

Ühistranspordi ligipääsetavus

- **Ligipääsetavus** tähendab kogu elanikkonna kaasatust elu- ja infokeskkonda ehk kõikidele inimestele olenemata nende vanusest või tervislikust seisundist on tagatud **võrdsed võimalused** ühiskonnaelust osa võtta;
- **Ühissõidukite** ligipääsetavuse all mõeldakse nii **füüsilist** ligipääsetavust peatusesse (sh jaamadesse, terminalidesse) kui ka ligipääsetavust **informatsioonile** nii peatuses kui ka sõidukis;
- 2018. aastal kaardistati üle Eesti olulisemad ühistranspordi sõlmpunktid, sh. ühistranspordipeatused ja arvutati välja igikaudsed transporditaristu ligipääsetavuse kohandustööde **maksumused** ning **suunised**, mille alusel saab nende **ligipääsetavust parandada** lähtudes ehitusmääruse nõuetest.

Ühissõiduki ligipääsetavus

- Madalapõhjaline veerem – **25 %** sh. **9,5%** invavõimekusega;
- Nõuded ühissõidukile:
  - Ühissõidukis peab olema ilma statsionaarsete istmeteta ala, mis on varustatud vähemalt ratastooli kinnitamise võimalusega;
  - Stopp-nupud sõitjate salongis sh. erivajadustega inimestele sobivates kohtades;
  - Signaalnupud, millega ratastoolikasutaja saab anda bussijuhile märku rambi avamise soovist (salongis ja bussi välisküljel);
  - Sise- ja välistablood;
  - Peatuste teadustamise audio-visuaalne süsteem.

Ligipääsetavus informatsioonile

- Veebilehed;
- Mobiilsideseadmetel põhinevad teenused, sh mobiilirakendused;
- Elektroonilised piletid;
- Elektroonilise piletimüügi teenused;
- Transporditeenuse kohta teabe andmine;
- **Interaktiivsed iseteenindusterminalid;**

Kokkuvõtteks

- Universaalne disain;
- 8-80 printsiip;
- Sõitjate tegelikele vajadustele vastav ühistransport;
- Turvaline ja keskkonnasõbralik ühistransport;

GLOBAL OBJECTIVES

UNIVERSAL ACCESS

Ensure for all equitable access to economic and social opportunities by 2030

EFFICIENCY

Increase the efficiency of transport systems by 2030

SAFETY

Improve safety of mobility across transport modes

GREEN

Shift transport systems to low polluting (GHG/air/noise) and climate resilient path

Tänu!

Kirke Williamson

kirke.williamson@transpordiamet.ee

53012863

